

американской национальной идентичности в политическом дискурсе США. В стратегии выделяются три тактики, которые реализуются через разноуровневые лексические единицы.

Ключевые слова: коммуникативно-прагматический подход, стратегия, тактика, уникальность, презентация, имидж.

Chetvertak E. O. Strategy of American national identity representation in the political discourse of the USA.

Summary

The object of the study is strategies and tactics of the USA political discourse. The main aim of the article is to study the strategy of American national identity representation in the political discourse of the USA. The aim determines the following tasks: to study communicative and pragmatic approach in linguistics, to give definition to the terms «strategy» and «task»; to distinguish the above mentioned notions; to make out three tactics of the strategy of American national identity representation. The subject of the study is certain lexical units which are used in the above mentioned tactics.

It was found that the mentioned strategy employs three tactics: the one of image creation of an American, the one of the society solidification and the one of setting examples. Future study includes other strategies used in the US political discourse.

Key words: strategy, task, American national identity representation, American national identity representation

УДК 81'383.7: 81-115

Шайковський О. В.,
асистент кафедри англійської філології
Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка
E-mail: poet2009@ukr.net

ОБРАЗНА ОСНОВА ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІНГВОКУЛЬТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАЗЕОСЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «ПРАЦЬОВИТІСТЬ»)

У статті проаналізована образна основа фразеологізмів на позначення фразеосемантичного поля «працьовитість» в англійській та українській лінгвокультурах. Поняття «фразеологічний образ» та «образна основа фразеологізму» автор вважає синонімічними. За рівнем мотивованості образної основи автор виокремлює прозорі та непрозорі фразеологічні одиниці (далі – ФО).

Ключові слова: фразеологічна одиниця, внутрішня форма, образна основа, фразеологічний образ, мотиваційний зв'язок, прозорість / непрозорість образу.

Постановка проблеми. Одним із критеріїв багатства мови кожного народу є наявність влучних, дотепних, оцінних, незабутніх перлів певної лінгвокультурної спільноти, мовних одиниць – фразеологізмів. Вони мають зовнішню оболонку – звукове оформлення і написання, але для того, щоб зазирнути в «душу» народу, цього не достатньо. Для декодування національно-культурної інформації ФО потрібно дослідити внутрішню форму фразеологізму та розкрити той образ, який лежав в основі формування відповідного стійкого виразу. Як зазначає Д. В. Ужченко, «у кожній мові за образну основу приймається будь-яка суб'єктивна риса, найхарактерніша для певної реальності. У свою чергу вона лежить і в основі внутрішньої форми (далі – ВФ) мовної одиниці» [15, с. 62]. Схожої думки дотримується також і М. Ф. Алефіренко: «найчастіше образними є фрази, які зберігають живу ВФ – ту ознаку, яка послугувала основою творення ФО» [1, с. 46].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Філософські аспекти проблеми вивчення національно-культурної специфіки ФО закладені В. фон Гумбольдтом, О. О. Потєбнею, Е. Сепіром. У наш час такі важливі питання фразеології, як ВФ та образна основа фразеологізму, досліджують вітчизняні й зарубіжні науковці: М. Ф. Алефіренко, В. П. Жуков, М. Коломієць, В. М. Мокієнко, В. М. Телія, Д. В. Ужченко та ін. Незважаючи на значний доробок учених у царині фразеології, усе ж простежується недостатня кількість зіставних праць, які схарактеризували б національно-

культурний колорит ФО та допомогли зрозуміти національний світогляд як англійців, так і українців.

Мета цього дослідження – проаналізувати образну основу фразеологізмів на позначення працьовитості англійської та української лінгвокультур. Для розв'язання поставленої мети пропонуються завдання: визначити сутність поняття ВФ фразеологізму; з'ясувати взаємозв'язок ВФ та мотивування ФО; дослідити в зіставному аспекті образну основу фразеологізмів, які об'єднуються фразеосемантичним полем «працьовитість».

Відносно співвідношення понять ВФ та мотивації значення фразеологізму існують різноманітні погляди. У переважній більшості випадків ці поняття збігаються, оскільки ВФ, яка розуміється як образ (реальний або видуманий), лежить в основі позначення ФО відповідного явища дійсності. Проте ВФ та мотивація не є тотожними, і, як зазначає Л.Є. Кругликова, не варто «ставити знак дорівнює між ВФ та мотивацією» [8, с. 48]. Мотивація значення фразеологізму ширша, ніж ВФ. В. М. Телія вважає, що «мотиваційний макрокомпонент – досить складна за параметричним складом єдність; до неї входять: сам образ, який лежить в основі переосмислення «буквального» значення поєднання слів; гештальт, що залишається від цього образу як асоціативно-образна «пам'ять» фразеологізму; ВФ як спосіб організації значення ідіоми; вид тропеїчного перетворення, а також інші засоби транспозиції висхідного образу у форму значення фразеологізму (наприклад, в ідіомі *махнути рукою* домінує символ, ускладнений образністю: цей жест співвідносимо з конкретною ситуацією-образом; <...>); співвіднесеність образності з її національно-культурною специфікою (наприклад, в ідіомі *нести хрест* проглядається біблійний сюжет)» [14, с. 43].

Фразеологізми, які мають ВФ, представляють її у вигляді образу, що виникає як асоціативний зв'язок між значеннями слів вільного вживання і значенням ФО в цілому. ВФ виконує роль посередника – образного бачення фразеологічного значення. За О. І. Дібровою, фразеологічний образ – це цілісне, безпосереднє уявлення, яке має на меті розкрити в наочному вигляді ставлення до зображуваної дійсності [3, с. 363]. Схожої думки дотримується і В. П. Жуков: ВФ «властива лише фразеологізмам, які можуть бути накладеними на вільне словосполучення такого ж самого лексичного складу і на його фоні дають семантичний та метафоричний ефект. Загальне (цілісне) значення таких фразеологізмів не виводиться зі значень компонентів, а мотивується внутрішнім образом, який підлягає розшифруванню» [6, с. 13]. ВФ – образ (реальний або нереальний), що лежить в основі номінації фразеологічного звороту [6, с. 103]. У такому ж напрямі розмірковують Д. О. Добровольський і Т. З. Черданцева: ВФ ідіоми, яка досить часто збігається із сумою значень слів, які перетворилися в компоненти ФО, лежить в основі образу, а, відповідно, й образної вмотивованості [4, с. 69; 17, с. 69]. О. І. Федоров, Р. Н. Попов прирівнюють ВФ до образного уявлення [16, с. 17; 10, с. 31]. Фразеологічний образ найчастіше зберігає національну специфіку фразеологізму, оскільки він часто опирається на реалії, відомі лише одному народу, представникам однієї нації. На думку Ю. П. Солодуб, національна специфіка фразеологічного образу відображає спосіб життя та характер народу, його історію, духовне життя, своєрідні традиції, звичаї та етнічний побут [13, с. 58–59].

ВФ (образ) фразеологізму, що розуміється як редукований образ ситуації реальної дійсності, відображеної в змісті ідіоми, є основою, фундаментом усього, що закладено у ФО; вона ж (ВФ) є основою мотивації фразеологічного значення [5, с. 19].

Проблема ВФ фразеологізму, або фразеологічного образу, неминує виникати під час розгляду питання про цілісне значення ФО (співвідношення компонентів фразеологізму та його цілісного значення). «Цілісне значення виникає внаслідок розшифрування реального або нереального образу, який лежить в основі фразеологізму» [7, с. 5].

Фразеологічний образ пов'язує фразеологічне значення з реальним значенням компонентів, із яких він складається. Залежно від способу формування фразеологічного значення можна виокремити дві групи ФО. Відмінність між цими групами полягає в тому, що до однієї з них належать фразеологізми, які виникли внаслідок метафоризації вільного словосполучення, а до іншої – ФО,

утворені на основі переносного значення слова вільного словосполучення, тобто ці групи фразеологізмів відрізняються одна від одної механізмом формування фразеологічного значення, рівнем участі образу у формуванні цілісного значення фразеологізму.

ФО, утворені на базі одного з переносних значень слова у вільному вживанні, мають прозору ВФ, у них досить чітко проглядається той образ, який відіграв основну роль у виникненні нового смислу.

Щодо фразеологізмів, які утворилися внаслідок метафоризації цілого словосполучення, що продовжує функціонувати у вільному варіанті вже після того, як дало життя ФО. Разом із втратою компонентами якостей слова – нерозкладним стає фразеологічний образ, тобто образна основа фразеологізму стає затемненою і її важко або й зовсім неможливо декодувати.

Фразеологічний образ – це, так би мовити, семантична основа, на якій відбувається формування фразеологічного значення і переосмислення компонентів. Під час усвідомлення образу спостерігається відсторонення, відхід від лексичної основи ВФ, тобто образ не завжди можна вивести зі значень кожного компоненту. Унаслідок цього явища, загальне значення фразеологізму може передаватися лексемами, відсутніми серед компонентів досліджуваної ФО.

Існування фразеологічного образу відчувається не в усіх типах фразеологізмів. Багато стійких зворотів вже давно втратили свою ВФ. Якщо ВФ майже не відтворюється, то значення цього фразеологізму стає менш мотивованим і, відповідно, більш цілісним. Чим слабше усвідомлюється ВФ, тим сильніше втрачені словесні якості компонентів. Рівень втрати словесних якостей впливає на ступінь цілісності фразеологічного значення. Рівень цілісності фразеологічного значення залежить від рівня близькості розуміння образу, покладеного в основу певного стійкого словосполучення.

На матеріалі лексикографічних джерел [2; 12] методом суцільної вибірки був виявлений корпус фразеологізмів англійської та української лінгвокультур, які об'єднуються семантикою «працьовитість».

З усіх існуючих дефініцій лінгвістичного образу найточнішим вважається визначення, запропоноване Л. А. Кораловою: «Лінгвістичний образ – створене засобами мови двопланове зображення, яке базується на вираженні одного предмета через інший» (цит. за [11, с. 151]). Ця дефініція дає змогу зробити висновок про те, що образ-картинка створюється за допомогою поєднання буквального значення всіх компонентів фразеологізму і її реального значення. Під ВФ знака розуміють також мотиваційний зв'язок між буквальним значенням ідіоми та її реальним значенням. Отже, якщо мотиваційний зв'язок між буквальним і реальним значенням ФО відчувається носіями відповідної лінгвокультури, то образ є яскравим і зрозумілим. У випадку, коли він втрачається, то образ може зберегтися, тому що певна «картинка» все одно з'являється. Однак унаслідок втрати мотиваційної бази образ стає затертим та незрозумілим.

Отже, ВФ може бути живою, тобто носії певної лінгвокультури можуть її усвідомити, і мертвою, утраченою, забутою з плином часу. Ті ФО, які називаються безобразними, насправді не втрачають образність: вони втрачають ВФ, яка виконує функцію мотиваційної бази реального значення. (До речі, можлива й протилежна ситуація, коли мовні одиниці мають ВФ, але не є образними). Виходячи із цього, констатуємо, що образ і ВФ знака не одне й теж. Поняття ВФ ширше, ніж поняття «лінгвістичний образ».

У цьому дослідженні виокремлено багато специфічних образів, які присутні як в англійській, так і в українській мовній свідомості. До фразеосемантичного поля «працьовитість» входять такі мікрополя: «фізична діяльність», «невтомно, сумлінно працювати», «людина, яка зайнята (заклопотана) справами, працююча людина», «хто-небудь надзвичайно зайнятий, заклопотаний», «важка фізична праця». Для аналізу було обрано такі фразеосемантичні мікрополя: «енергійно, інтенсивно працювати» та «невтомно, сумлінно працювати». Прозорі й непрозорі образні основи за рівнем мотивованості подано в таблицях по чергово, відповідно таблиці: 1, 2, 3 і 4.

Таблиця 1

Англомовні образи за рівнем мотивованості

Прозорі	Непрозорі
1. be on the grind;	1. off and away;
2. carry the ball;	2. do (something) like a bird;
3. rush work;	3. grass does not grow under one's feet;
4. tear into the work;	4. fall upon (one, something) hammer and tongs;
5. with go (with real go) (to do something);	5. get a move on;
6. come up to the mark;	6. be on the ball;
7. bestir oneself;	7. let no grass grow under one's feet;
8. work at high pressure;	8. put (lay, set) one's shoulder to (the wheel);
9. man of action;	9. draw the bow up to the ear;
10. go it boots;	10. up and coming
11. (as) brisk as a bee;	
12. go heart and hand into something	

Таблиця 2

Україномовні образи за рівнем мотивованості

Прозорі	Непрозорі
1. за діло братися;	1. брати / взяти бика за роги;
2. закипіла робота;	2. товктися у ступі;
3. докласти праці;	3. бити і в хвіст і в гриву;
4. докласти рук;	4. закачувати (засукувати) / закачати (засукати) рукава (рукави);
5. уганяти коло роботи;	5. що маєш сили;
6. швидкий (скорий) на руку	6. аж дим іде;
	7. аж пил курить;
	8. як заведений;
	9. аж шкура труситься;
	10. як (мов, неначе і т. ін.) найнявся;
	11. ходити / заходити ходором (ходуном);
	12. як (мов, ніби і т. ін.) шалений;
	13. на повному (на повнім) ходу; повним ходом

Проаналізуємо детальніше декілька ФО із затемненою образною основою, щоб з'ясувати, який образ було закладено представниками англійської та української лінгвокультур. В англійському фразеологізмі *to fall upon (one, something) hammer and tongs* [мж. *to go (go at it, go it) hammer and tongs*] – 1) взятися за виконання чогось з усією енергією, з натхненням; з усієї сили намагатися щось зробити; працювати з запалом [2, с. 320] важко вивести семантику з компонентів, тому що букв. значення – впасти на молот та кліщі. Отже, для з'ясування образу потрібно знати ковальську справу й усвідомлювати, що ковалю потрібно інтенсивно працювати цими інструментами, щоб зробити певний виріб із розпеченого заліза: the image here is of a blacksmith striking the hot iron removed from the forge with a pair of tongs [17, с. 134]. Дещо затемненою образною основою є ФО англійської лінгвокультури *Let no grass grow under one's feet* – бути енергійним, енергійно робити щось; не гаяти марно часу [2, с. 603], яка має буквальне значення «не дозволяти траві рости під чиймись ногами». Якщо буквально розглядати картинку, яка вимальовується у свідомості, то можна надати навіть певної містичності цьому стійкому виразу. Однак у цьому фразеологізмі лежить інший образ: хтось так інтенсивно працює, швидко та багато ходить по землі, ґрунті, що трава не може прорости. За допомогою етимологічного аналізу можна розкрити образ, покладений в основу фразеологізму української лінгвокультури *закачувати (засукувати) / закачати (засукати) рукава (рукави)* – ревно братися до роботи [12, с. 244]. Ця ФО з'явився в давнину, коли носили

одяг із довгими рукавами: у чоловіків вони сягали майже метра, а в жінок були ще довшими – 130–140 см. Щоб виконувати якусь роботу, їх обов'язково треба було закачати, аби не заважали. Мода на рукави змінилася, а вислів зберігся зі значенням: ретельно, хвацько взятися за роботу[9, с. 36].

Таблиця 3

Англомовні образи за рівнем мотивованості

Прозорі	Непрозорі
1. do the business;	1. bring (hold, keep, put) one's nose (one) to the grindstone;
2. do overtime;	2. work around the clock;
3. make long hours;	3. work double tides;
4. make efforts;	4. work up to the collar;
5. do one's best;	5. be in the saddle;
6. all day (morning, night) long	6. be at pains;
	7. burn the midnight oil;
	8. be on one's toes

Таблиця 4

Україномовні образи за рівнем мотивованості

Прозорі	Непрозорі
1. вертїтися (крутїтися) на ногах;	1. як проклятий
2. прикласти праці;	
3. прикласти рук;	
4. докладати / докласти [своїх] рук;	
5. натирати (набивати) мозолї;	
6. не за страх, а за совість;	
7. не покладати рук;	
8. не покладаючи рук;	
9. працювати до десятого поту;	
10. перти плуга	

Декодувати образ, закладений в основу англійської ФО *to work double tides* – дуже напружено, можна за допомогою етимологічного аналізу: *to perform the labor of three days in two*; – a phrase which alludes to a practice of working by the night tide as well as by the day [19]. Тобто люди виконували ту роботу, яку зазвичай робили три дні за два, тому що під час морських припливів вони змушені були працювати не тільки вдень, але й уночі.

В українській ФО *як проклятий* зі сл.робити, працювати – самовіддано, самозречено [12, с. 575] образна основа непрозора. Цей фразеологізм національно-культурно забарвлений, тому що відомим є факт, що українці не лялялися, а проклинали своїх ворогів, часто в жартівливий спосіб. Хоча давні українці вірили, якщо проклясти людину, то вона вже не підвладна собі, а перебуває під впливом певних нечистих сил. Отже, якщо хтось працює багато, заповзятливо, безперестанно, виснажуючи себе, то про нього кажуть *працює як проклятий*.

Таким чином, під час відтворення англомовних та україномовних фразеологізмів образи, які виникають у свідомості, можуть як збігатися, так і відрізнятися. Варто зазначити, що відмінності в системі образів виникають на поняттєвому та культурному рівнях. У досліджених ФО закодована універсальна й етнокультурна інформація, пов'язана з архаїчними уявленнями народів, з їхніми традиціями та звичаями. Непрозорі фразеологізми зазнали впливу демотивації – останньої стадії фразеологізації. Відповідно, мотиваційний зв'язок між буквальним значенням компонентів і актуальним значенням одиниці не усвідомлюється носіями мови, тому образ, який лежить в основі таких ФО, стає затемненим.

Дослідження в зіставному аспекті образної основи того фразеологічного образу, який був покладений в основу фразеологізму, потребує подальших наукових розвідок фразеосемантичного поля «ледарство».

Список використаної літератури

1. Алефиренко Н. Ф. Фразеология и паремология : учебное пособие для бакалаврского уровня филологического образования / Н. Ф. Алефиренко, Н. Н. Семенов. – М. : Флинта, Наука, 2009. – 44 с.
2. Англо-український фразеологічний словник / уклад. К. Т. Баранцев. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2006. – 1056 с.
3. Диброва Е. И. Современный русский язык / Е. И. Диброва. – М. : Академия, 2006. – 479 с.
4. Добровольский Д. О. Образная составляющая в семантике идиом / Д. О. Добровольский // Вопросы языкознания. – 1996. – № 1. – С. 71–93.
5. Дубицкая Е. В. Проблемы мотивации значений идиом русского языка : автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.01 – русск. язык / Е. В. Дубицкая. – М., 2011. – 24 с.
6. Жуков В. П. Русская фразеология / В. П. Жуков, А. В. Жуков. – М. : Высшая школа, 2006. – 408 с.
7. Жуков В. П. Семантика фразеологических оборотов / В. П. Жуков. – М., 1978. – 234 с.
8. Забіяка В. А. Світ фразеологізмів. Етимологія, тлумачення, застосування : практ. посіб. / В. А. Забіяка, І. М. Забіяка. – К. : ВЦ «Академія», 2012. – 304 с.
9. Кругликова Л. Е. Структура лексического и фразеологического значения / Л. Е. Кругликова. – М. : Изд-во МГПИ им. В. И. Ленина, 1988. – 86 с.
10. Попов Р. Н. Фразеологизмы современного русского языка с архаичными значениями и формами слов / Р. Н. Попов. – М. : Высшая школа, 1976. – 346 с.
11. Савицкий В. М. Основы общей теории идиоматики / В. М. Савицкий. – М. : Гнозис, 2006. – 208 с.
12. Словник фразеологізмів української мови / уклад. В. М. Білоноженко та ін. – К. : Наук. думка, 2008. – 1104 с.
13. Солодуб Ю. П. Национальная специфика и универсальные свойства фразеологии как объект лингвистического исследования / Ю. П. Солодуб // Филологические науки. – 1990. – № 6. – С. 55–65.
14. Телия В. Н. Семантика идиом в функционально-параметрическом отображении / В. Н. Телия // Фразеология в Машинном фонде русского языка. – М. : Наука, 1990. – С. 32–47.
15. Ужченко В. Д. Фразеологія сучасної української мови : навч. посібник / В. Д. Ужченко, Д. В. Ужченко – К. : Знання, 2007. – 494 с.
16. Фёдоров А. И. Развитие русской фразеологии в конце 18 – начале 19 в. / А. И. Фёдоров. – Новосибирск : Наука, 1973. – 172 с.
17. Черданцева Т. З. Идиоматика и культура / Т. З. Черданцева // Вопросы языкознания. – 1996. – № 1. – С. 58–69.
18. Oxford dictionary of idioms / edited by Judith Siefring, 2 edition. – Oxford : Oxford University Press, 2004. – 346 p.
19. The free dictionaries by farlex / словникова стаття [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.thefreedictionary.com/To+work+double+tides>

Шайковский А. В. Образная основа фразеологических единиц английской и украинской лингвокультур (на материале фразеосемантического поля «трудолюбие»).

Аннотация

В статье проанализирована образная основа фразеологизмов, обозначающих «Трудолюбие» в английской и украинской лингвокультурах. Автор считает понятия «фразеологический образ» и «образная основа фразеологизма» синонимичными. По степени мотивированности образной основы автор выделяет прозрачные и непрозрачные фразеологические единицы.

Ключевые слова: фразеологическая единица, внутренняя форма, образная основа, фразеологический образ, мотивационная связь, прозрачность / непрозрачность образа.

Shaikovskii O. V. An image-bearing basis of phraseological units of English and Ukrainian linguistic cultures (on the material of phraseological and semantic field «Industry»)

Summary

The object of the study are phraseological units. The background of the article is determined by the lack of similar studies in English and Ukrainian phraseology.

The main aim of the article is to analyze in contrastive aspect an image-bearing basis of English and Ukrainian phraseological units on denoting industry.

The object of the study is an image-bearing basis, phraseological form, inner form of phraseological units, which denote the way people work.

Attention is drawn primarily to the specific features of phraseological form, including some cultural, ethnic, historical and national peculiarities that can characterize English and Ukrainian idioms in a new, unexplored way. Taking into account that these two languages are really different there are more divergent, than common features in inner form and an image-bearing image of phraseological units.

According the motivation of phraseological form idioms can be transparent and opaque, meaning that one can't create the right image of a phraseological unit without using etymological analyzes.

The analysis of such image-bearing basis should be continued, because there are the other phraseological and semantic fields of idioms, which have to be investigated.

Key words: *phraseological unit, inner form, image-bearing basis, phraseological basis, motivation link, transparent / opaque basis.*

УДК 80 (477) (092)

Шелюх О. М.,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри гуманітарних наук
Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного
E-mail: dolyniuk25@gmail.com

ХУДОЖНЄ СЛОВО В ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ ВАСИЛЯ СІМОВИЧА

У статті проаналізовано актуальні для сьогодення міркування В. Сімовича щодо мови і літератури. Він високо цінував національну культуру загалом і українську мову й літературу зокрема як її обов'язкову і дуже вагомому частку. Мову та літературу В. Сімович вважав одним із найважливіших націотворчих чинників. Саме національна мова й література, доводить учений, витворює колективний портрет народу, творить його художню біографію, а разом підносить і гартує його душу, готуючи її до великих і величних історичних звершень.

Ключові слова: *мова, література, літературознавство, лінгвокультурологія, нація, націотворення.*

Василь Сімович – одна з найпомітніших постатей у нашому національному житті й на українському науковому та особливо культурно-просвітницькому видноколі першої половини ХХ століття. «Визначним громадянином» і «великим ученим» назвав його Юрій Шевельов, бо «незліченно багато Він дав українській науці» [5, с. 430]. Уявити нашу національну гуманітаристику цього періоду без його доробку неможливо: надто значним і вагомим він є – як за обсягами, так і за своєю науковою і громадянською вартістю.

В українській науці є низка студій про філологічні праці В. Сімовича, насамперед про його лінгвістичні дослідження: вони належать перу як діаспорних учених С. Гординського, В. Дорошенка, П. Коваліва, Ю. Шереха (Шевельова), так і сучасних українських науковців, зокрема М. Білоус, Н. Гуйванюк, З. Терлака, Л. Ткач та ін., – автори цих праць ставили перед собою мету проаналізувати передусім мовознавчі погляди (на проблеми українського правопису, культури мови, стилістики, граматики, термінології тощо) В. Сімовича і лише спорадично зверталися до його літературознавчих пошуків. Львівські дослідники З. Терлак та М. Білоус у ґрунтовній праці «Василь Сімович: Життєписно-бібліографічний нарис» (1995) [1] детально простежили життєвий та творчий шлях ученого. Значну увагу приділили характеристиці знов-таки його мовознавчих праць, принагідно автори торкалися й літературознавчої спадщини. Проте на сьогодні ще немає праці, яка б дала системний фаховий аналіз лінгвокультурологічних поглядів ученого, тобто його розуміння мови і літератури в контексті загальнокультурних питань розвитку української нації, питань, що не втратили своєї актуальності й дотепер.

Тому з усього комплексу філологічних проблем Василя Сімовича ставимо завдання проаналізувати найсуттєвішу, на наш погляд, проблему, як учений розумів сенс мови і літератури, їхню взаємозалежність й у чому вбачав їхню наукову та громадську доцільність.